

[Poul Møller.]

troldmand à la dr. Schacht, havde jeg nær sagt, er måske det, landet mest trænger til under hensyn til, hvad vi står over for.

Kan der overhovedet skaffes 1.400 mill. kr., som ikke engang giver os nogen skatte-reform, uden en gennemført ændring af hele vort administrative system, uden en gennemført ændring af byrdefordelingen mellem stat og kommune, uden en gennemført og radikal ændring af hele refusionssystemet? Jeg har mine tvivl. Efter min opfattelse er det helt klart, at med et statsbudget på 15 milliarder kr. er det centraliserede statsstyre ved at vokse folkettinget og regeringen over hovedet, således at de ikke kan beherske problemerne længere, således at man ikke kan trænge ind i deres enkeltheder, og således at man derigennem heller ikke kan få det rette helhedsbillede af, hvad der kan gøres. Nu erkender jeg, at en væsentlig og dybtgående administrativ reform ikke kan gennemføres inden den 1. april 1965. Når regeringen har siddet i 11-12 år og intet foretaget sig i denne retning, kan vi ikke vente i løbet af januar, februar, marts måned at ændre disse forhold.

Finansministeren nævnte i sin fremsættelsestale det, der for ham var den sidste mulighed, om jeg så må sige, merværdiskatten — den sidste mulighed, fordi han erklærede alle andre kilder for at være stort set udtømt efter det, der er sket med hensyn til dækning af tjenestemandslønforhøjelserne. Se, vi kender jo ikke denne merværdiafgift. Hvis den skal afløse omsen, hvad jeg formoder er tanken, og tilfreds-stille regeringens ønsker, så skal den indbringe ca. 3 milliarder kr. fra sin start. Det er et stort tal for en ny skat, for en ny afgift. Er det realistisk at regne med, at vi inden den 1. april 1965 kan vedtage en skat på 3 milliarder kr., som vi først får kendskab til efter juleferien, en skat, som ingen af os kender ret meget til, og da slet ikke, hvordan den skal administreres her i landet.

Det konservative folkeparti har ikke taget stilling til dette problem. Vi vil først se på, hvad man har tænkt sig fra regeringens side; men vi er da noget skeptiske over for tidsfaktoren og over for, hvorvidt det vil være muligt at lave et forslag, som kan indbringe disse millioner, og vi vil græde,

hvis en afgift på 3 milliarder kr. ikke engang giver os mulighed for en virkelig om-lægning af beskatningen. Naturligvis kan man godt gøre op, at procenten for de indirekte skatter stiger, hvis man indfører denne afgift, men den reelle flytning af skattebyrden finder jo ikke sted, således som det også fremgår af dette lovforslag.

Vi har altså vor skepsis, og vi synes ikke, at udsigterne er alt for lyse og lovende for, at vi kan komme igennem med den nye afgiftsform inden 1. april. Og hvad så, hvis merværdiafgiften, når betænkningens forslag foreligger, slet ikke viser sig at være et tryllemiddel?

Se, alt dette har jeg gerne villet fremføre her, hvor vi første gang efter finanslovfor-slaget fremsættelse står over for at skulle skaffe staten indtægter. Det vil og må give anledning til en dybtgående udvalgsbehand-ling, og jeg mener, at det udvalg, der skal nedsættes, må både tage sig tid, men også bruge tid, bruge tid til at gennemgå meget nøje alle de muligheder, der kan foreligge i den nuværende statsfinansielle situation, og alle de muligheder, der kan være for i denne situation at kunne løse problemerne, således at vi kommer den egentlige skattereform nærmere. Her tænker jeg på opsparings-problemerne. Det er fremhævet så mange gange også af den højtærede statsminister, at opsparingsproblemernes løsning må vi have med i disse overvejelser, og jeg ville jo sikkert skuffe den højtærede finans-minister, hvis jeg ikke her gentog, at vi også nu i forbindelse med denne udskrivningslovsreform må se at få løst det koope-rative skatteproblem, som vi har gået med i så mange år, som vi har spillet fandango med, og som har været i særudvalg og alt muligt; det må løses sammen med det al-mindelige skatteproblem her i landet.

Statsfinansernes krise er efter det konser-varive folkepartis opfattelse over os. Vi havde gerne set, om det var blevet erkendt under valgkampagnen, at man nærmede sig en statsfinansiell krise, som vil blive vanskeligere at klare end det, vi har oplevet gennem mange, mange år. Skal for-udsætningerne for finansministerens frem-sættelsestale opfyldes — herom kan man naturligvis spørge sig selv, og det må jo også drøftes i udvalget — så vil det kom-mende udvalg gå ind til et langt og et